

Otázky na bakalárske štátne záverečné skúšky
Národohospodárske náuky
akademický rok 2021/2022

1. Základné východiská a predpoklady fungovania ekonomiky, základné problémy organizácie ekonomiky a spôsoby ich riešenia v rôznych ekonomických systémoch, hranica produkčných možností. Základné ekonomické zákony.
2. Trh a trhový mechanizmus. Dopyt, ponuka a rovnovážna cena. Nedokonalosti súkromného trhu externality a verejné statky.
3. Význam elasticity pre rozhodovanie sa firmy. Elasticita dopytu a ponuky. Ďalšie formy elasticity a ich využitie pri ekonomickom rozhodovaní.
4. Teoretické východiská správania a rozhodovania sa spotrebiteľa. Alternatívne prístupy k analýze rovnováhy spotrebiteľa (kardinalistický a ordinalistický prístup). Vysvetlenie základných kategórií a rovnováhy spotrebiteľa v oboch prístupoch. Koncept užitočnosti a podmienky rovnováhy spotrebiteľa. Indiferenčná analýza.
5. Náklady a príjmy firmy. Firma na dokonale konkurenčnom trhu a jej rovnováha v krátkom a v dlhom období.
6. Správanie sa firmy v podmienkach monopolu – charakteristika monopolu, príčiny vzniku monopolov, maximalizácia zisku monopolnej firmy v krátkom a v dlhom období.
7. Správanie sa firmy v podmienkach oligopolu – základná charakteristika trhovej štruktúry oligopolu, rozhodovanie sa oligopolnej firmy o maximalizácii zisku. Teória hier a jej význam pre analýzu oligopolu.
8. Správanie sa firmy v podmienkach monopolistickej konkurencie – základná charakteristika trhovej štruktúry monopolistickej konkurencie, rovnováha monopolistickej firmy v krátkom a v dlhom období.
9. Postavenie a rozhodovanie sa subjektov na trhu výrobných faktorov, dopyt po výrobných faktoroch. Špecifiká trhu práce, trhu pôdy a trhu kapitálu.
10. Meranie výkonnosti ekonomiky, hrubý domáci produkt a hrubý národný produkt. Metódy merania hrubého domáceho produktu. Rozlišovanie medzi reálnym a nominálnym HDP. Nedokonalosti HDP a alternatívne spôsoby merania výkonnosti ekonomiky.
11. Spotreba, úspory a investície a ich význam pre utváranie makroekonomickej rovnováhy. Investície a ich multiplikačný efekt, vysvetlenie investičného multiplikátora .
12. Ekonomický rast. Meranie ekonomického rastu, zdroje rastu. Hlavné teoretické prístupy k ekonomickému rastu.
13. Ekonomický cyklus, jeho priebeh a fázy. Dopytové a ponukové šoky a vysvetlenie ich dopadov v modeli agregátneho dopytu a agregátnej ponuky. Príčiny vzniku ekonomického cyklu.
14. Inflácia a jej meranie, cenové indexy. Príčiny vzniku inflácie, dôsledky a náklady inflácie. Riešenie problému inflácie. Kvantitatívna teória peňazí a rovnica výmeny.
15. Nezamestnanosť – podstata, meranie a formy nezamestnanosti. Vzájomný vzťah nezamestnanosti a inflácie – Phillipsova krivka v krátkom a v dlhom období.
16. Medzinárodný obchod, vysvetlenie príčin existencie medzinárodného obchodu, teória absolútnych a komparatívnych výhod. Nástroje obchodnej politiky a ich ekonomické dopady.
17. Dôvody pre realizáciu hospodárskej politiky štátu. Princípy, ciele a nositelia hospodárskej politiky.
18. Spoločenský a inštitucionálny rámec hospodárskej politiky. Ciele a nástroje hospodárskej politiky.
19. Súčinnosť rozpočtovej a menovej politiky pri stabilizácii ekonomiky. Anticyklická stabilizačná politika a prístupy k nej.
20. Makroekonomické a mikroekonomické hospodárske politiky, ich segmenty, pôsobenie a nástroje.
21. Podnikové financie ako súčasť financií vo väzbe k ekonomickým sektorom národného hospodárstva. Podniky ako subjekty finančného trhu.
22. Banka ako sprostredkovateľ na finančnom trhu a jej vzťah k centrálnej banke.
23. Riziko ako kľúčový prvok poistenia, jeho podstata a prejavy. Prenos a zdieľanie rizika prostredníctvom systémov poisťných vzťahov - poisťné vzťahy verejného poistenia, poisťné vzťahy súkromného poistenia. Kľúčové prvky fungovania poistenia a jeho princípy. Poisťný trh a interakcie subjektov dopytu a ponuky na poisťnom trhu.

24. Podstata, štruktúra a funkcie verejného sektora. Význam a opodstatnenie fungovania štátnych účelových fondov a verejnoprospešných podnikov v národnom hospodárstve.
25. Podstata rozpočtového a mimorozpočtového hospodárenia verejnej vlády. Ciele a nástroje rozpočtovej politiky.
26. Medzinárodné financie. Devízový kurz a devízová politika. Základná charakteristika Medzinárodného menového fondu a Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj (ciele, úlohy, organizácia a riadenie).